

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут фізичної культури

Кафедра логопедії

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор НН інституту
фізичної культури
_____ М. О. Лянной
«02» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА»
І ПЕДАГОГІЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ**

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 016 Спеціальна освіта

Освітньо-професійна програма – Спеціальна освіта (Логопедія)

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Мова навчання - українська

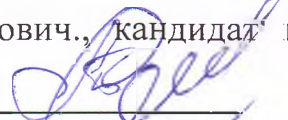
Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту фізичної
культури

«02» вересня 2021 р.

Голова

Л. В. Мороз, к.пед.н., доцент

Розробник: Кравченко Анатолій Іванович., кандидат педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри логопедії

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри логопедії
Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

Кравченко А. І., к. пед. н., професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4	бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
1-й		1-й	
Лекції			
24 год.		6 год.	
Практичні, семінарські			
30 год.		4 год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
64 год.		108 год.	
Консультації:			
2		2	
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин: 120			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна програма вивчення нормативної навчальної дисципліни Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта» та педагогічна деонтологія складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки наряду (спеціальності) 016 «Спеціальна освіта», освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр.

Мета викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності Спеціальна освіта» та педагогічна деонтологія є засвоєння студентами знань про сутність та особливості діяльності спеціального педагога, ознайомлення з основними компетенціями спеціального педагога, логопеда, особливостями професійно-педагогічної комунікації, структурою педагогічного ВНЗ, видами навчальних занять у ВНЗ, особливостями самостійної та наукової роботи студентів, формування уміння вчитися, потягу до самоосвіти та самовиховання протягом життя, ознайомлення з категоріями осіб, що є в сфері професійної діяльності спеціального педагога.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- допомогти студентам адаптуватися до навчально-педагогічного процесу;
- розкрити зміст їх майбутньої професійної діяльності, її суспільне значення;
 - ознайомити з категоріями осіб з порушеннями психофізичного розвитку, що визначають діяльність спеціального педагога;
 - аналіз специфічних труднощів розвитку дитини, визначення провідних корекційних завдань їхнього розвитку;
 - означення перспектив розвитку дітей з різними формами порушень та можливостей їхньої психосоціальної реабілітації;
 - ознайомлення із мережею спеціальних навчальних дошкільних і шкільних закладів в системі освіти та соціального захисту України.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні форми організації навчально-виховного процесу у ВНЗ, свої права та обов'язки;
- структуру навчального плану, перспективу вивчення навчальних дисциплін;
- особливості організації самостійної роботи;
- функції спеціального педагога відносно осіб з порушеннями психофізичного розвитку;
- типи закладів, що надають освітні, соціальні та професійні послуги особам з психофізичними порушеннями.

вміти:

- формувати своє педагогічне мислення, професійне переконання;
- раціонально організувати навчальний час відповідно до вимог навчально-виховного процесу;
- творчо підходити до розв'язання педагогічних ситуацій;
- володіти прийомами педагогічної комунікації (вербальної, невербальної та комп'ютерної).
- продуктивно та самостійно працювати, успішно займатись самоосвітою;
- користуватися прийомами швидкого запам'ятовування, раціонального використання часу;
- володіти прийомами самовиховання (самонавіювання, саморегуляція тощо).

Вивчення дисципліни спрямовано на формування в студентів програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, використовувати

різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК3 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності спеціальності:

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот 9 без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-14. Здатність до роботи із спільнотою - на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Для ефективного вивчення навчальної дисципліни важливим є попереднє опанування наступними дисциплінами: «Педагогіка», «Загальна психологія».

3. Результати навчання за дисципліною

РН-1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

PH-2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

PH-5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

PH-7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

PH-15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

PH-16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

PH-17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

PH- 19 Застосовувати методи та прийоми з профілактики та корекції порушень усного та писемного мовлення різного характеру та ступеню тяжкості у дітей та підлітків.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень студента</i>
90 – 100	Студент виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для творчого вирішення навчальних завдань, переконливо аргументує відповіді, обґрунтовує власні міркування та умозаключення.
82 - 89	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, правильно вирішує навчальні завдання, самостійно виправляє допущені помилки,

	кількість яких не значна, добирає аргументи для підтвердження думок.
74 - 81	Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти допущені помилки.
64 - 73	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є суттєві.
60 - 63	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за вихідний, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, з допомогою викладача може виправляти значну кількість суттєвих помилок.
35-59	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
1 - 34	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Критерії поточного контролю знань і умінь студентів

1. Поточний контроль теоретичних знань студентів здійснюється за 5-бальною шкалою: 3 – “задовільно”, 4 - “добре”, 5 - “відмінно”.
 2. **Оцінювання самостійної роботи**
 3. За правильне виконання кожного із завдань студент отримує 1,3 балів.
За правильне виконання усіх 15 завдань, студент отримує 20 балів.
-

4. Розподіл балів

Поточний контроль												Разом	Сума	Самост. робота	Загальна сума		
Розділ I			Розділ II			Розділ III											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7-8	T9-10	T11-12	T13	T14	T15	75	20	95			
Поточний контроль															75	20	95
	5	5	5	5	5	10	10	10	5	5	5						
Контроль самостійної роботи												20	20	95			
1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	2,6	2,6	2,6	1,3	1,3	1,3						

T 1.1, T 1.2 ... T 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен, проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень. До поточного контролю відносять демонстрування та проведення завдань для самостійної роботи на практичних заняттях.

Засобами поточного контролю є: усне опитування на практичних заняттях, оцінка індивідуальних письмових завдань, оцінювання

індивідуальних науково-дослідних робіт, оцінка виконання практичних робіт.

Засобами підсумкового контролю є проведення екзамену.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ I. Науково-теоретичні засади корекційної педагогіки і психології

Тема 1. Витоки і шляхи розвитку Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка. Історія і розвиток Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка. Система педагогічної освіти в Україні: принципи, напрями розвитку, структура. Структурні підрозділи, правила та умови навчання студентів університету. Контроль знань, умінь і навичок студентів здійснюється за положенням «Про порядок оцінювання знань студентів у кредитно-модульній системі організації навчального процесу». Права й обов'язки студентів. Основні завдання та зміст роботи куратора академічної групи.

Тема 2. Підготовка корекційних педагогів і спеціальних психологів в умовах вищого навчального закладу. Навчальний процес у вищому навчальному закладі: мета, завдання, принципи. Особливості виховної роботи у вищому навчальному закладі. Специфіка професійної підготовки фахівця за освітнім напрямом «Корекційна освіта» в сучасних умовах. Система спеціальної освіти як основна сфера професійної діяльності логопеда.

Тема 3. Самоорганізація студента як базова умова успішного навчання, методи і прийоми роботи з інформацією. Основні етапи сприймання та осмислення навчальної інформації. Особливості роботи з книгою. Види читання. Основні техніки запам'ятовування. Пошук інформації соціально-педагогічного спрямування в Інтернет.

Особливості організації власного часу (стратегії самоорганізації та організації власного часу). Культура навчальної праці студента – уміння планувати навчальну роботу, володіння прийомами економії часу, техніка розумової праці, гігієна розумової праці. Формування навичок слухання, читання конспектування (особливості, види конспектування). Ефективність ділового спілкування викладача та студента.

Розділ II Порушення мовлення і процес їх подолання як предмет професійної діяльності логопеда.

Тема 4. Логопедія як галузь спеціальної педагогіки. Логопедія як самостійна галузь спеціальної педагогіки. Природничо-наукові основи логопедії. Принципи логопедії. Методи логопедії як науки. Взаємозв'язок логопедії, загальної та спеціальної психолого-педагогічної науки.

Тема 5. Порушення мовлення: причини, механізми, класифікація. Поняття «норма мовлення». Мова та мовлення: спільне й відмінне. Анатомо-фізіологічні основи правильного мовлення. Причини порушення мовлення у дітей. Класифікація порушень мовлення.

Тема 6. Мережа освітніх закладів для дітей з порушеннями мовлення. Історичні відомості про становлення і розвиток логопедичної допомоги. Комплектування освітніх закладів системи спеціальної освіти. Логопедичне обстеження дітей із порушеннями мовлення. Освітні заклади для дітей із порушеннями мовлення.

Розділ III Дитина з порушеннями мовлення як суб'єкт логопедичного впливу.

Тема 7. Логопедична допомога дітям з порушеннями мовлення: загальна характеристика. Логопедичний вплив та його методи. Логопедична допомога дітям із порушеннями мовлення. Особливості логопедичної допомоги дітям із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення. Логопедична допомога дітям із заїканням.

Тема 8. Логопедична допомога дітям з порушеннями зору загальна характеристика. Основні поняття. Особливості розвитку дітей з порушеннями зору. Причини порушення зору. Критерії, які використовують при визначенні ступеня порушення зору. Провідні напрями корекції та соціально-трудової адаптації.

Тема 9. Логопедична допомога дітям з порушеннями слуху: загальна характеристика. Основні поняття. Теоретичні підходи до дослідження мовлення.

Характеристика та особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями слуху. Специфіка логопедичної допомоги дітям із порушеннями слуху.

Тема 10. Логопедична допомога дітям із порушеннями інтелектуального розвитку: загальна характеристика. Особливості психофізичного та мовленнєвого розвитку дітей із затримкою психічного розвитку. Напрями логопедичної роботи з корекції порушень мовлення у дітей із затримкою психічного розвитку. Коротка характеристика психофізичного та мовленнєвого розвитку дітей із розумовою відсталістю. Специфіка логопедичної роботи з корекції порушень мовлення у розумово відсталих дітей.

Тема 11. Логопедична допомога дітям із порушеннями опорно-рухового апарату. Характеристика психофізичного розвитку дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Види порушення мовлення та особливості логопедичної роботи з дітьми з дитячим церебральним паралічем. Особливості психофізичного розвитку дітей із комплексними порушеннями. Види порушень мовлення та специфіка логопедичної роботи з дітьми з комплексними вадами.

Тема 12. Особливості розвитку дітей з психо-неврологічними захворюваннями. Основні поняття. Особливості розвитку дітей з психо-

неврологічними захворюваннями. Причини психо-неврологічних захворювань. Шляхи попередження девіантної поведінки.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
Розділ I. Науково-теоретичні засади корекційної педагогіки і психології												
Тема 1.1. Витоки і шляхи розвитку Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка.	9	2	2			5	12	1	1			10
Тема 1.2. Підготовка корекційних педагогів і спеціальних психологів в умовах вищого навчального закладу.	9	2	2			5	12		1			10
Тема 1.3. Самоорганізація студента як базова умова успішного навчання, методи і прийоми роботи з інформацією.	9	2	2			5	8					8
Розділ II. Порушення мовлення і процес їх подолання як предмет професійної діяльності логопеда.												
Тема 2.1. Логопедія як галузь спеціальної педагогіки.	11	2	2			7	11	1				10
Тема 2.2. Порушення мовлення: причини, механізми, класифікація.	11	2	2			7	11	1				10

Тема 2.3. Мережа освітніх закладів для дітей з порушеннями мовлення.	11	2	2			7	11	1				10
Розділ III Дитина з порушеннями мовлення як суб'єкт логопедичного впливу.												
Тема 3.1. Логопедична допомога дітям з порушеннями мовлення: загальна характеристика.	11	2	4			5	11	1	1			10
Тема 3.2. Логопедична допомога дітям з порушеннями зору загальна характеристика.	11	2	4			5	11		1			10
Тема 3.3. Логопедична допомога дітям з порушеннями слуху: загальна характеристика.	11	2	4			5						10
Тема 3.4. Логопедична допомога дітям із порушеннями інтелектуального розвитку: загальна характеристика.	9	2	2			5						10
Тема 3.5. Логопедична допомога дітям із порушеннями опорно-рухового апарату.	9	2	2			5		1				5
Тема 3.6. Особливості розвитку дітей з психо-неврологічними захворюваннями.	7	2	2			3						5
Усього годин	120	24	30		2	64	120	6	4		2	108

6.3 Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Витоки і шляхи розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.	2	1
2.	Підготовка корекційних педагогів і спеціальних психологів в умовах вищого навчального закладу.	2	
3.	Самоорганізація студента як базова умова успішного навчання, методи і прийоми роботи з інформацією.	2	-
4.	Логопедія як галузь спеціальної педагогіки.	2	1
5.	Порушення мовлення: причини, механізми, класифікація.	2	1
6.	Мережа освітніх закладів для дітей з порушеннями мовлення.	2	1
7.	Логопедична допомога дітям з порушеннями мовлення: загальна характеристика.	2	1
8.	Логопедична допомога дітям з порушеннями зору загальна характеристика.	2	
9.	Логопедична допомога дітям з порушеннями слуху: загальна характеристика.	2	-
10.	Логопедична допомога дітям із порушеннями інтелектуального розвитку: загальна характеристика.	2	-
11.	Логопедична допомога дітям із порушеннями опорно-рухового апарату.	2	1
12.	Особливості розвитку дітей з психо-неврологічними захворюваннями.	2	
	Усього годин	24	6

6.4 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Витоки і шляхи розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.	2	1
2.	Підготовка корекційних педагогів і спеціальних психологів в умовах вищого навчального закладу.	2	1
3.	Самоорганізація студента як базова умова успішного навчання, методи і прийоми роботи з інформацією.	2	-
4.	Логопедія як галузь спеціальної педагогіки.	2	
5.	Порушення мовлення: причини, механізми, класифікація.	2	-
6.	Мережа освітніх закладів для дітей з порушеннями мовлення.	2	-
7.	Логопедична допомога дітям з порушеннями мовлення: загальна характеристика.	4	1
8.	Логопедична допомога дітям з порушеннями зору загальна характеристика.	4	1
9.	Логопедична допомога дітям з порушеннями слуху: загальна характеристика.	4	-
10.	Логопедична допомога дітям із порушеннями інтелектуального розвитку: загальна характеристика.	2	-
11.	Логопедична допомога дітям із порушеннями опорно-рухового апарату.	2	
12.	Особливості розвитку дітей з психо-неврологічними захворюваннями.	2	
	Усього годин	30	4

6.5. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Витоки і шляхи розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.	5	10
2.	Підготовка корекційних педагогів і спеціальних психологів в умовах вищого навчального закладу.	5	10
3.	Самоорганізація студента як базова умова успішного навчання, методи і прийоми роботи з інформацією.	5	8
4.	Логопедія як галузь спеціальної педагогіки.	7	10
5.	Порушення мовлення: причини, механізми, класифікація.	7	10
6.	Мережа освітніх закладів для дітей з порушеннями мовлення.	7	10
7.	Логопедична допомога дітям з порушеннями мовлення: загальна характеристика.	5	10
8.	Логопедична допомога дітям з порушеннями зору загальна характеристика.	5	10
9.	Логопедична допомога дітям з порушеннями слуху: загальна характеристика.	5	10
10.	Логопедична допомога дітям із порушеннями інтелектуального розвитку: загальна характеристика.	5	10
11.	Логопедична допомога дітям із порушеннями опорно-рухового апарату.	5	5
12.	Особливості розвитку дітей з психо-неврологічними захворюваннями.	3	5
	Усього годин	64	108

7. Рекомендована література

Основна

1. Кравченко А. І. Вступ до спеціальності. Навчальний посібник для студентів напряму підготовки «Корекційна освіта» (Логопедія) вищих педагогічних навчальних закладів / А. І. Кравченко, Л. В. Мороз, І. В. Кравченко. – Суми : Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. – 268 с.
2. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: науково-методичний посібник / Науковий редактор О.Л. Кононко. – К. : редакція журналу «Дошкільне виховання», 2003. – 243 с.
3. Логопедія. Підручник. За ред. М. К. Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово». – 2010. – 376 с.
4. Мельніченко Т. В. Вступ до спеціальності : Логопедія. Модуль 2 : навч.-метод. посіб. – 2-ге вид., доопр. та доповн. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2013.
5. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки. Навчально-методичний посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. – 263 с.
6. Омельченко І. М. Вступ до спеціальності: Логопедія: навчальний посібник / І. М. Омельченко, В. В. Тарасун, Л. О. Федорович. – Кременчук : Християнська Зоря, 2011. – 416 с.
7. Сак Т. В. Особлива дитина: Від народження до 6 років: Поради батькам. – К.: Літера ЛТД, 2008. –144 с.
8. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: [підручник] / Віктор Миколайович Синьов. – Частина I – Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – 238 с.
9. Синьов В. М., Коберник Г. М. Основи дефектології: Навч. Посібник для студ. пед. інститутів. К.: Вища школа, 1994.
10. Спеціальна педагогіка: [понятійно-термінологічний словник] / За ред. акад. В.І. Бондаря. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 436 с.
10. Сходинки зростання. Практикум до навч. посіб. «Я – студент» / Огнев'юк В. О., Жильцов О. Б., Морзе Н. В. та ін. ; За заг. ред. Огнев'юка В. О.] – 5-те вид., зі змінами – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2015.
11. Український дефектологічний словник / Л.В. Вавіна, А.М. Висоцька, В.В. Засенко та ін.; За ред. В.І. Бондаря. – К: Милосердя України, 2001. – 211 с.
11. Фіцула М. Вступ до педагогічної професії: Навч. посіб. – Т.: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 168 с.

Допоміжна

1. Гончарова Н. О. Основи професійної орієнтації : навч. посіб. / О. П. Гончарова ; за ред. В. Ф. Моргуна.– К. : Видавничий дім «Слово», 2010.
2. Довідник учителя-логопеда / [авт.-упор. С. М. Лупінович] – Тернопіль : Мандрівець, 2008.
3. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник /За ред. Н. І. Яковець. – Ніжин: вид-во НДПУ, 2003. – 89с.
4. Довідник учителя-логопеда / [авт.-упор. С. М. Лупінович] – Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 112 с.
5. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки [текст]: підручник / З. М. Шевців – К. :«Центр учбової літератури», 2016. – 248 с

8. Інформаційні ресурси

1. Корекційна педагогіка - https://esu.com.ua/search_articles.php?id=3530
2. Мардахедов Л.В. Спеціальна педагогіка / [електронний ресурс]: https://stud.com.ua/46661/pedagogika/spetsialna_pedagogika.